

СПРОМОЖНІСТЬ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

К. С. ХОЛЯВІЦЬКА, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії)
Уманський національний університет садівництва

Стаття присвячена аналізу стратегії розвитку громад Черкаської області. Розглянуто та проаналізовано доходи загального фонду об'єднаних територіальних громад у розрізі Черкаської області за 2017–2021 рр., надходження власних доходів загального фонду об'єднаних територіальних громад Уманського району за 2020 р. та 2021 р., структуру виконання бюджету Уманського району за 2017 р. та 2020 р, доходи й видатки місцевих бюджетів Черкаської області за 2014–2021 рр., структуру фактичних надходжень та видатків загального фонду Уманського району за 2021 р., фінансову підтримку з боку держави на розвиток громад та розбудову інфраструктури за 2014–2022 рр. Досліджено спроможність розвитку об'єднаних територіальних громад після звершення роботи над формуванням територіальної основи для місцевого самоврядування і органів державної влади.

Ключові слова: стратегія розвитку, доходи, видатки, децентралізація, Черкаська область, Уманський район, державна фінансова підтримка, об'єднані територіальні громади, спроможність.

Постановка проблеми. Подальшим розвитком територіальних громад є формування спроможності розвитку, тобто створення належних умов для місцевого самоврядування вирішувати самостійно питання місцевого значення. Спроможність територіальних громад – це здатність самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг, зокрема, у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства – з урахуванням фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Водночас, наявна інфраструктура, кадрові і фінансові можливості новоствореної адміністративно-територіальної одиниці дозволяють самостійно реалізовувати питання, визначені законом та Бюджетним кодексом за рахунок власних коштів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження та вивчення розвитку на регіональному рівні, доволі широко висвітлюється у наукових публікаціях учених. Значний науковий внесок у практичні питання формування спроможності територіальних громад, зокрема, фінансові аспекти об'єднання, процеси розбудови системи місцевих бюджетів, висвітили у своїх працях такі вітчизняні науковці, як М. Бриль [1], В. Мамонова, Ю. Ганущак, І. Козюра,

В. Венсель, І. Герасимчук, А. Ткачук, І. Гринчишин, В. Негода, Я. Казюк, Т. Куценко [8], В. Мельник, В. Вакуленко, Л. Сухарська, О. Крайник, Т. Дерун, В. Коваль, Я. Сіренко [8], Х. Патицька [12], А. Пелехатий [7], О. Данчева [1], Е. Чубаров [1] та ін. Вчені у своїх напрацюваннях, звертають увагу на дослідження здатності органів місцевого самоврядування забезпечити спроможність територіальних громад, тому це питання є актуальним та вимагає дедалі більш посиленої уваги.

Метою даної статті є оцінка стратегії розвитку громад та дослідження належних умов для місцевого самоврядування, здатних забезпечити власну життєздатність і створити макроекономічну стабільність громад Черкаської області.

Методика досліджень. Теоретико-методологічною основою дослідження є праці вітчизняних науковців і практиків, що займаються дослідженням формування спроможності розвитку об'єднаних територіальних громад, регіонів. У статті використано такі методи дослідження: абстрактно-логічний, математичний, порівняння, монографічний, табличний, графічний та наукового узагальнення.

Результати досліджень. Будь-який житель села, міста, селища має право на сучасну медицину й освіту, доступні та якісні адміністративні, комунальні, соціальні послуги, гарні дороги, чисті й освітлені вулиці. Люди можуть впливати на якість цих послуг лише тоді, коли відповідальні за їх надання. Найближчою до людей владою є органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їхні виконкоми. Саме вони повинні мати широкі повноваження і достатньо коштів, щоб бути спроможними вирішувати усі місцеві питання і нести за це відповідальність. Термін «спроможна територіальна громада» визначено у Методиці формування спроможних територіальних громад, яку було затверджено постановою КМУ 08 квітня 2015 р. Спроможні територіальні громади – це «територіальні громади сіл, селищ, міст), які внаслідок добровільного об'єднання здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг, зокрема у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, з урахуванням кадрових ресурсів, фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці» [6, 9].

У 2021 році було завершено роботу над формуванням територіальної основи для організації влади – місцевого самоврядування і органів державної влади. Створено новий адміністративно-територіальний устрій.

Наразі повстають питання: чи одержано очікуваний результат від реформи децентралізації, чи досягнуто нею поставлених основних завдань, мети, цілі у напрямі формування та розвитку спроможних ОТГ, здатних забезпечити власну життєздатність і створити макроекономічну стабільність регіону та держави загалом.

Нами розглянуто доходи загального фонду ОТГ у розрізі Черкаської області за 2017–2021 рр. (табл. 1).

Табл. 1. Доходи загального фонду об'єднаних територіальних громад Черкаської області за 2017–2021 рр., млн грн, %

Роки	Кількість ОТГ, од.	Доходи загального фонду місцевого бюджету регіону, млн грн	Доходи ОТГ, млн грн	Відхилення бюджетів ОТГ загального фонду	
				млн грн	%
2017	6	5475,9	9 157,9	5318,0	97,0
2018	26	6520,7	761,2	5759,5	88,0
2019	56	7404,9	1306,4	6098,5	82,0
2020	65	7853,8	6727,4	1130,5	14,0
2021	66	9290,3	7938,1	1352,2	14,0

Джерело: побудовано автором на основі джерел [2, 13].

За результатами аналізу, у співвідношенні загального фонду Черкаської області і загального фонду ОТГ, які входять до його складу, спостерігається поступове зростання надходжень в об'єднані громади. Варто зазначити, що між бюджетом загального фонду регіону та ОТГ є деякі відхилення за 2017 р. – 5318,0 млн грн (97,0 %); 2018 р. – 5779,5 млн грн (88,0 %); 2019 р. – 6098,5 млн грн (82,0 %); 2020 р. – 1130,5 млн грн (14,0 %); 2021 р. – 1352,2 млн грн (14,0 %).

Проведені розрахунки доводять, що у зв'язку з провадженням реформи децентралізації та адміністративно-територіального устрою передбачено формування місцевого бюджету регіону за рахунок поступового зростання внеску від об'єднаних громад на його території. Так, доходи загального фонду місцевих бюджетів ОТГ у складі бюджету Черкаської області, мали тенденцію до збільшення.

Також проведено аналіз надходжень власних доходів загального фонду об'єднаних територіальних громад Уманського району за 2020–2021 рр. (табл. 2). Ці розрахунки показують рівень економічної активності окремих територій.

За розрахунками (табл. 2), надходження власних доходів у всіх ОТГ Уманського району мали тенденцію до збільшення у 2021 році порівняно з 2020 роком, і становили: в Уманській громаді – 122 123, 9 тис грн; в Бабанській громаді – 6 489, 5 тис грн; в Баштєчківській громаді – 5 032,3 тис грн; в Буцькій – 2 878,2 тис грн; в Дмитрушівській громаді – 2 860,2 тис грн; в Жашківській – 2 8765 тис грн; в Іванківській громаді – 12 97,5 тис грн; в Ладжинській – 2 360,5 тис грн; в Маньківській – 17 175,9 тис грн; в Монастирищенській громаді – 16 357,9 тис грн; в Паланській – 11 216 тис грн; в Христинівській громаді – 18 473,1 тис грн.

Збільшення коштів загального фонду ОТГ у 2020–2021 рр. відбулося за рахунок надходження до загального фонду бюджету сільських, селищних та міських територіальних громад офіційних міжбюджетних трансфертів, в обсязі 99,8% запланованих показників. За період реформування і на сьогоднішній день приділяється значна увага об'єднаним територіальним громадам, саме тому зросла державна фінансова підтримка на розвиток громад та розбудову інфраструктури.

Табл. 2. Надходження власних доходів загального фонду об'єднаних територіальних громад Уманського району за 2020–2021 рр., тис грн

Об'єднані територіальні громади	Кількість об'єднаних рад, од.	Чисельність осіб	Площа, км ²	Надходження власних доходів, (тис грн)		Відхилення 2021/2020	
				2020	2021	тис грн	%
Бабанська	12	6566	275,1	35569,3	42058,8	6489,5	18,2
Баштєчківська	8	4026	179,4	24797,5	29829,8	5032,3	20,3
Буцька	8	5176	190,1	28540,7	31418,9	2878,2	10,1
Дмитрушівська	12	9535	311,4	49823,5	52683,7	2860,2	5,8
Жашківська	28	28912	724,9	170877,0	199642,0	28765	16,8
Іванківська	6	4310	154,7	24372,4	25669,9	1297,5	5,3
Ладижинська	11	10337	322,3	65053,9	67414,4	2360,5	3,6
Маньківська	19	17912	477,3	104026,2	121202,1	17175,9	16,5
Монастирищенська	41	34413	719,2	120784,7	137142,6	16357,9	13,5
Паланська	18	14789	482,6	101107,6	112323,6	11216	11,1
Уманська	2	83191	67,2	425859,0	547982,9	122123,9	28,6
Христинівська	34	32241	607,4	158196,2	176669,3	18473,1	11,7

Джерело: побудовано автором на основі джерел [2, 5].

Нами розглянуто доходи та видатки місцевих бюджетів Черкаської області за 2014–2021 рр. (табл. 3).

Табл. 3. Доходи та видатки місцевих бюджетів Черкаської області, за 2014–2021 рр., млн грн

Роки	Разом доходів	Податкові надходження	Неподаткові надходження	Доходи від операцій з капіталом	Від урядів зарубіжних країн та міжнародних організацій	Цільові фонди	Офіційні трансферти від органів державного управління	Всього доходів	Видатки
2014	2582,2	2262,6	296,1	18,3	0	5,2	4 180,3	6 762,5	6 669,5
2015	3193,3	2659,7	491,1	31,7	0	7,1	5 705,6	8 899,1	8 686,6
2016	4650,6	3984,5	614,5	37,7	5,0	9,0	6 847,2	11 497,9	11 187,0
2017	6329,5	5567,8	708,4	41,1	2,6	9,6	9 715,0	16 044,5	15 778,8
2018	7151,0	6427,9	678,5	35,1	-0,5	9,9	10 410,3	17 561,2	17 314,5
2019	7923,6	7275,0	590,1	44,6	0,4	13,5	8 625,7	16 549,3	16 453,3
2020	8435,8	7724,7	637,1	66,1	0	7,8	4 918,2	13 354,0	13 135,8
2021	9950,7	9135,0	715,1	81	0	19,8	6002,1	15953	15057,3

Джерело: побудовано автором на основі джерел [5, 13].

Відзначаємо, що доходи у 2014 р. становили 6762,5 млн грн, у 2021 р. – 15 953 млн грн, відхилення в свою чергу 2021/2014 рр. по доходах становить 9190,5 млн грн, по видатках 14 388,1 млн грн. Порівнюючи доходи та видатки за 2014–2021 рр., потрібно відмитити, що доходи перевищують видатки, а це значить, що виникає профіцит, тобто є резервні кошти. Можна підсумувати, що доходи значно збільшилися порівняно 2014-2021 рр., тому можна з впевненістю зауважити, що децентралізація має свій вплив на спроможність області.

Розглянуто склад виконання бюджету Уманського району за статтями (табл. 4).

Табл. 4. Склад виконання бюджету Уманського району за 2017р. та 2020 р, грн

Виконання бюджету	Доходи		Видатки		Абсолютне відхилення, (+,-)	
	2017 р.	2020 р.	2017 р.	2020 р.	2020/2017	
					Доходи	Видатки
Зведений бюджет району всього, в т.ч.:	525762068	200510348	523326921	197520093	-325251720	-325806828
Загальний фонд						
Бюджет району	510668061	197882725	469486135	171066363	-312785336	-298419772
Районний бюджет	378114677	121438018	361211276	110598707	-256676659	-250612569
Сільські бюджети	125600857	71625522	103302822	55812998	-53975335	-47489824
Селищні бюджети	6952527	4819185	4972037	4654658	-2133342	-317379
Спеціальний фонд						
Бюджет району	15094007	2627623	53840786	26453730	-12466384	-27387056
Районний бюджет	9251763	1777018	17701639	12967335	-7474745	-4734304
Сільські бюджети	5443670	790276	33800941	13121488	-4653394	-20679453
Селищні бюджети	398574	60328	2338206	364907	-338246	-1973299

Джерело: побудовано автором на основі джерел [2, 5].

Дохідна та видаткова частина значно менша у 2020 р., ніж у 2017 р. (табл. 4). Відхилення 2020/2017 рр. по зведеному бюджеті району, становили: в частині доходів – (-3252511720 грн); в частині видатків – (-325806828 грн).

Проаналізувано структуру фактичних видатків загального бюджету Уманського району за 2021 р. (рис. 1).

Рис. 1. Структура фактичних видатків загального бюджету Уманського району за 2021 рік, %

Джерело: авторське узагальнення на основі джерел [2, 5].

Як видно з рис. 1, найбільшу частку у видатковій частині займає стаття “державне управління” – 64,5 %; потім міжбюджетні трансферти – 34,8 %; інші видатки 0,4 % (заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха; забезпечення діяльності місцевої пожежної охорони; фінансова підтримка засобів масової інформації; резервний фонд) та соціальний захист та соціальне забезпечення – 0,3 %.

Проаналізовано структуру фактичних надходжень загального бюджету Уманського району за 2021 р. (рис. 2).

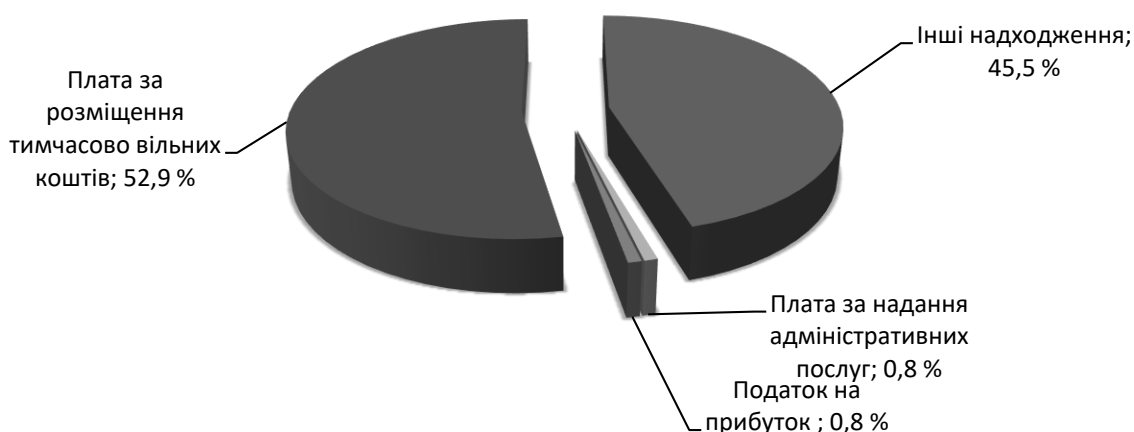

Рис. 2. Структура фактичних надходжень загального фонду Уманського району за 2021 рік, %

Джерело: авторське узагальнення на основі джерел [2, 5].

Як видно з рис. 2, що найбільшу частку дохідної частини складають такі показники: плата за розміщення тимчасово вільних коштів – 52,9 % та інші надходження – 45,5 % (адміністративні штрафи та інші санкції); в свою чергу меншу частку займають: плата за надання адміністративних послуг та податок на прибуток – по 0,8 %.

Можна зазначити, держава відіграє певну роль у забезпеченні фінансової підтримки ОТГ, тому проаналізовано структуру державної фінансової допомоги на розвиток громад (рис. 3).

Рис. 3. Структура державної фінансової підтримки на розвиток громад та розбудову інфраструктури за 2014-2017 рр, млрд грн

Джерело: авторське узагальнення на основі джерел [4, 10, 11].

За результатами аналізу, можна зробити висновок, що субвенції на розвиток громад та розбудову інфраструктури значно збільшились, порівняно з періодом до децентралізації влади, в розрізі таких показників, як субвенція на соціально-економічний розвиток, державний фонд регіонального розвитку, субвенція на інфраструктуру ОТГ, субвенція на розвиток медицини в сільській місцевості, кошти на будівництво футбольних полів та кошти ЄС на підтримку регіональної політики. Державна фінансова підтримка в цілому сягає у 2014 р. – 0,5 млрд грн, у 2015 р. – 3,7 млрд грн, у 2016 р. – 7,3 млрд грн та у 2017 р. – 14,9 млрд грн. Державна допомога та підтримка на розвиток територіальних громад та розбудову їх інфраструктури збільшилась у 30 разів порівняно 2014 р. та 2017 р. (на 14,4 млн грн).

Розглянено надходження державної фінансової підтримки на розвиток громад та розбудову інфраструктури за 2021–2022 рр., та їх відхилення за роками (табл. 5).

Табл. 5. Надходження державної фінансової підтримки на розвиток громад та розбудову інфраструктури за 2021–2022 р., млрд грн

Показник	Надходження, млрд грн		Абсолютне відхилення, (+,-)
	2021	2022	2022/2021
Інші напрями розвитку	0,3	3,3	+ 3
Регіональний розвиток	15,5	27,5	+ 12
Розвиток сільських територій	4,5	7,1	+ 2,6
Розвиток у сфері охорони здоров'я	3,5	5,4	+ 1,9
Розвиток у сфері освіти	4,1	6,8	+ 2,7
Розвиток дорожньої інфраструктури	49,6	66,8	+ 17,2
Розвиток інфраструктури (соціальне забезпечення)	1,7	9,6	+ 7,9
Розвиток транспортної інфраструктури	1,5	2,5	+ 1
Розвиток у сфері культури	0,3	1,9	+1,6
Розвиток спортивної інфраструктури	0,8	0,9	+ 0,1
Всього, млрд грн	81,8	131,8	+ 50

Джерело: авторське узагальнення на основі джерел [4, 10, 11].

Як видно з табл. 5, державна підтримка на розвиток ОТГ у 2022 р. значно збільшилась, порівняно з 2021 р., а саме: інші напрями розвитку територій – на 3 млрд грн, регіональний розвиток – на 12 млрд грн, розвиток сільських територій – на 2,6 млрд грн, розвиток у сфері охорони здоров'я – на 1,9 млрд грн, розвиток у сфері освіти – на 2,7 млрд грн, розвиток дорожньої інфраструктури – на 17,2 млрд грн, розвиток інфраструктури (соціальне забезпечення) – на 7,9 млрд грн, розвиток транспортної інфраструктури – на 1 млрд грн, розвиток у сфері культури – на 1,6 млрд грн, розвиток спортивної інфраструктури – на 0,1 млрд грн, і загалом відхилення сягає на 50 млрд грн.

Висновки. Проведене дослідження показало, що об'єднані територіальні громади Черкаської області, отримали значний результат від реформи децентралізації, на підставі непередбачуваних обставин і термінових змін, територіальні громади додають багато зусиль, щоб створити власну життєздатність і макроекономічну стабільність регіону та держави загалом. З впровадженням реформи децентралізації окреслено формування місцевого бюджету регіону за рахунок поступового зростання внеску від об'єднаних територіальних громад. Для функціонування та розвитку територій – об'єднаних територіальних громад, регіонів, потрібна підтримка держави, регіональної

економічної політики для пріоритетного та стратегічного їх розвитку. Основою життєздатності та життєзабезпечення громад є функціонуюча економіка територій, яка повинна працювати, розвиватись. Органи місцевого самоврядування успішно використовують нові можливості для розвитку громад і впроваджують новації, спрямовані на підвищення якості життя громадян.

Література:

1. Бриль М., Врублевський О., Данчева О., Сеїтосманов А., Чубаров Е. Успішна територіальна громада: будуємо разом. Харків: Видавничий будинок Фактор, 2018. 128 с.

2. Бюджет Уманської районної адміністрації, Черкаська область: веб-сайт. Режим доступу: <https://uman-rda.gov.ua/finansove-upravlinnya-13-56-19-16-08-2020-2021>.

3. Децентралізація 2023. Законодавчий порядок денний в умовах війни. Режим доступу: <https://hromady.org/decentralizaciya-2023-zakonodavchij-poryadok-dennij-v-umovah-vijni/> (Дата звернення: 28.02.2023).

4. Децентралізація: Режим доступу: <https://rdo.in.ua/direction/decentralizaciya> (дата звернення: 01.11.2021).

5. Доходи і видатки місцевих бюджетів: коротко про головне. Режим доступу: <https://cost.ua/687-revenues-and-expenditures-of-local-budgets/> (дата звернення: 01.11.2021).

6. Європейська хартія місцевого самоврядування. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036 (дата звернення: 01.11.2021).

7. Коломієць І. Ф., Пелехатий А. О. Теоретико-практичні аспекти формування об'єднаних територіальних громад в Україні. *Економіка України*. 2017. № 4 (665). С. 47. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2017_4_ (дата звернення: 01.11.2021).

8. Куценко Т., Сіренко Я. Забезпечення фінансової спроможності територіальних громад як пріоритет децентралізації управління. Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/zabezpechennya-finansovoyi-spromozhnosti-ob-ednanih-teritorialnih-gromad-v-umovah-detsentralizatsiyi> (дата звернення: 01.11.2021).

9. Методика формування спроможних територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України №214 від 08.04.2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України №34 від 24.01.2020 р.). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-%D0%BF> (дата звернення: 01.11.2021).

10. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування. Режим доступу: https://decentralization.gov.ua/mainmonitoring#main_info (дата звернення: 01.11.2021).

11. Оцінка фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад за 2017 рік. Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/177/>. Буклет (дата звернення: 01.11.2021).

12. Патицька Х. Фінансово-економічний потенціал територіальних громад: механізми функціонування та активізації: монографія ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Серія: «Проблеми регіонального розвитку». Львів, 2019. 210 с.

13. Черкаська область. Децентралізація: веб-сайт. Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/areas/0472/gromadu> (дата звернення: 26.07. 2022).

References:

1. Bryl, M., Vrublevskyi, O., Dancheva, O., Seitosmanov, A., Chubarov, E. (2018). Successful territorial community: building together. Kharkiv: Factor Publishing House. 128 p. (in Ukrainian).

2. Budget of the Uman district administration, Cherkasy region: *website*. Retrieved from: <https://uman-rda.gov.ua/finansove-upravlinnya-13-56-19-16-08-2020-2021>. (in Ukrainian).

3. Decentralization 2023. Legislative agenda in conditions of war. Retrieved from: <https://hromady.org/decentralizaciya-2023-zakonodavchij-poryadok-dennij-v-umovax-vijni/> (reference date: 02/28/2023). (in Ukrainian).

4. Decentralization. Retrieved from: <https://rdo.in.ua/direction/decentralizaciya> (application date: 01.11.2021).

5. Revenues and expenditures of local budgets: briefly about the main points. Retrieved from: <https://cost.ua/687-revenues-and-expenditures-of-local-budgets/> (reference date: 01.11.2021). (in Ukrainian).

6. European charter of local self-government. Retrieved from: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036 (reference date: 01.11.2021). (in Ukrainian).

7. Kolomiets, I. F., Pelekhatyy, A. O. (2017). Theoretical and practical aspects of the formation of united territorial communities in Ukraine. *Economy of Ukraine*, no. 4 (665), pp. 47. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2017_4_ (reference date: 01.11.2021). (in Ukrainian).

8. Kutsenko, T., Sirenko, Y. Ensuring the financial capacity of territorial communities as a priority for decentralization of management. Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/zabezpechennya-finansovoyi-spromozhnosti-ob-ednanih-teritorialnih-gromad-v-umovah-detsentralizatsiyi> (reference date: 11/01/2021). (in Ukrainian).

9. Methodology for the formation of capable territorial communities: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 214 of April 8, 2015 (as amended by Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 34 of January 24, 2020). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-%D0%BF> (reference date: 01.11.2021). (in Ukrainian).

10. Monitoring of the process of power decentralization and local self-government reform. Retrieved from: https://decentralization.gov.ua/mainmonitoring#main_info (reference date: 01.11.2021). (in Ukrainian).

11. Assessment of the financial capacity of united territorial communities for 2017. Retrieved from: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/177/>. *Booklet* (reference date: 01.11.2021). (in Ukrainian).

12. Patytska, H. (2019). *Financial and economic potential of territorial communities: mechanisms of functioning and activation*. Lviv. 209 p. (in Ukrainian).

13. Cherkasy region. Decentralization: *website*. Retrieved from: <https://decentralization.gov.ua/areas/0472/gromadu> (reference date: 26.07. 2022). (in Ukrainian).

Annotation

Kholyavitska K. S.

The ability of the development strategy of the united territorial communities of the Cherkasy region

The article is devoted to the analysis of the capacity of the development strategy of the Cherkasy region. The revenues of the general fund of the united territorial communities in the Cherkasy region for 2017–2021, the income of the general fund of the united territorial communities of the Umansky district for 2020 and 2021, the structure of the budget implementation of the Umansky district for 2017 were considered and analyzed., 2020, revenues and expenditures of local budgets of the Cherkasy region for 2014–2021, the structure of actual revenues and expenditures of the general fund of the Uman district for 2021, financial support from the state for community development and infrastructure development for 2014–2022. The development capacity of united territorial communities after the completion of work on the formation of the territorial basis for local self-government and state authorities was studied.

Any resident of a village or city has the right to modern medicine and education, affordable and high-quality administrative, communal, social services, good roads, clean and well-lit streets. People can influence the quality of these services only when they are responsible for providing them. The authorities closest to the people are local self-government bodies: village, settlement, city councils and their executive committees. It is they who should have broad powers and sufficient funds to be able to solve all local issues and bear responsibility for it.

In the ratio of the general fund of the Cherkasy region and the general fund of the OTG, which are part of it, there is a gradual increase in revenues to the united communities due to the constant process of their formation. It is worth noting that there are some deviations between the budget of the general fund of the region and the OTG, for 2017 – UAH 5318.0 million. (97.0 %); 2018 – UAH 5,779.5 million. (88.0 %); 2019 – UAH 6,098.5 million. (82.0 %); 2020 – UAH 1,130.5 million. (14.0 %); 2021 – UAH 1,352.2 million. (14.0 %). Having considered the Cherkasy region in general, we will conduct an analysis of the revenues of the general fund of the united territorial communities of the Uman district for 2020–2021.

The functioning and development of territories - united territorial communities, regions, requires the support of the state, regional economic policy for their priority and strategic development, the basis of viability and life support of communities is the functioning economy of territories, which must work and develop. Local self-government bodies successfully use new opportunities for community development and implement innovations aimed at improving the quality of life of citizens.

The united territorial communities of the Cherkasy region received a significant result from the decentralization reform, perhaps the main tasks, goals, and objectives in the direction of the formation and development of capable self-government organizations have not been fulfilled in general, but on the basis of unforeseen circumstances and urgent changes, the territorial communities add a lot effort to create own viability and macroeconomic stability of the region and the state in general.

Key words: *development strategy, revenues, expenditures, decentralization, Cherkasy region, Umansky district, state financial support, united territorial communities, ability.*